

Szörényi

ZALÁN TIBOR

2015. március 21., szombat 07:37

Az idő talán hetvennégy ősze. A hely a szegedi egyetem magyarszeminárium, a könyvtár mellett rögtön. Szorongunk ott néhányan, várjuk az első órát, amikor valami Szörényi nevű ember, aki nem azonos Szörényi Leventével, az általunk ismert egyetlen Szörényivel, be fog jönni, és mondani fog nekünk valamit.

Késik, de ezt senki sem veszi zokon. Nyílik az ajtó, belép rajta a tanár, kiköpött Trockijnak tűnik fel első látásra, hegyes kis szakáll, villogó, apró szemüveg, kutató, fürge szemek, előrebukó haj – csak épp a jégcsákány hiányzik a fejéből. Valami könyv van nála, azt hanyagul ledobja az asztalra, leül, egy darabig szórakozottan bámulja a vele szemben ülőket. Nem tűnik úgy, hogy rájuk figyel, nem az ismerkedés nézése van a tekintetében, sokkal inkább úgy tűnik, a háta közepére sem kívánja ezt a késő délutáni szemináriumot. Nem mutatkozik be, és nem akarja, hogy mi bemutatkozzunk. Tudják, hol van Egyházashetye, teszi fel minden bevezető nélkül az első kérdést. Egymásra sem merünk nézni rémületünkben. Talán még a őszi légy is, amelyik az ablak üvegénél kóricál, megáll egy pillanatra bágyadt röptében. Mély csönd.

Egyházashetye az isten háta mögött van, valahol Vas megyében, adja meg magának a választ. És tudják, milyen hely az, kérdez tovább, de már meg sem várja a válaszukat. Egy tehénszarszagú kis falu. Megdermedünk. Ilyen közvetlenséghez nem vagyunk hozzászokva ezen az egyetemen, de a dermedésben tetszés és várakozás van. Nos, ebben az isten háta mögötti, tehénszarszagú kis faluban született Berzsényi Dániel. Kezébe veszi a könyvet, és Berzsényi-verseket kezd el olvasni. És ezzel – és így – elkezdődik egyetemi életünk egyik legnagyobb, legnagyobb utazása Szörényi Lászlóval Horáctól Nagy Lászlóig, az antik költészettől a világirodalom legfrissebb alkotásaiig. Olyan utazás, amelyért érdemes volt egyetemre jelentkezni.

Szörényi az a tudós, aki tanítani is tud, sőt szeret, és az a tanár, aki valóban tudós, és nem két oldallal jár a jegyzetben a tanítványai előtt, tudós, és a tudását át is tudja adni – hajlandó átadni – hallgatóinak. Sok évvel később kiszállunk a kis pirc Peugeot 205-ös autóból Dunaszerdahelyen. Sok ember, mindenki ránk vár. Egy tisztáson lepellet letakart szobor. Ki van o letakarva, bátyuska, kérdezi az irodalomtudományi intézet akkori igazgatója, Szörényi László. Vámbéry Ármin, felelem. Avatás lesz? Igen. Ki fog beszédet mondani? Te. Te jó isten, tényleg én? Kimondottan. Ekkorra már be is konferálják, hogy megérkezett az ünnepi szónok, és beszédre kéri fel. Odaballag a mikrofonhoz, kicsit bizalmatlanul körülnéz, aztán beszélni kezd. Kalandozik, könyvtárakra és könyvtári számokra hivatkozik különféle országokban, pontos mondatokban vázolja Vámbéry útját, veszélyeit, jelentőségét és jelenségét. Mintha olvasná. És olvassa is, belülről, az ő különös, mindent rögzítő könyvtári agyából. A végén fergeteges taps, ováció. Visszaténfereg hozzám, arcára megint kiül a bizalmatlanság. Bátyuska nem vertél át? Tényleg Vámbéry Ármin van ott letakarva?

Néha úgy tűnik, nem Szörényinek kellene könyvtárba járnia, hanem a könyvtáraknak kéne járniuk Szörényibe. Lehet, hogy én merítésem nem elég mély, de nála nagyobb, alaposabb tudású és a tudásával nagyobb kreativitással élő embert nem láttam. Lehet, hogy van. De én meglegszem azzal, hogy rá fölnezhetek.

Megint évek telnek el. Valakit ünneplünk Mátyás Livia lakásában, a Kárpátia étterem fölött két emelettel. Egyszoba-konyhas lakás galériával – ha lenne csillár, azon is lógnának az emberek. Jóval éjfél után vagyunk, keveredik a tálcaon orosz krémtorta a tormás sonkával és fasírtokkal, fazékban a bablevés a pörkölttel, gyomrokban a bor pálinkával, whiskyvel, sörrel, agyakban az irodalom a politikával, a filozófia a napi pletykákkal. Ha van leírhatatlan zűrzavar, akkor ez leírhatatlan. Nyílik az ajtó, belép rajta Szörényi. Fekete öltöny, vakító fehér ing, sötét nyakkendő, vállán az elmaradhatatlan hátizsák. Fáradtnak látszik, de mosolyog, éhesnek és szomjasnak látszik, de igyekszik mindenkit külön-külön üdvözölni. Épp

nagykövet Rómában, és egyenesen Rómából érkezett az egyszoba-konyhába, mert ide volt útja, kívánczósága. Mivel nincs máshol hely, leül a földre, azaz az akkorra már mocskosra tiport szőnyegre, oda, ahol épp nincs láb, vagy nem hever senki, és olyan képet vág, mint aki megérkezett. Haza, az övéi közé.

Magyar Nemzet hírlevél

Legizgalmasabb cikkeink naponta egyszer az ön e-mail-fiókjában!

 E-mail cím...

FELIRATKOZÁS

A feliratkozással beleegyezik abba, hogy a Magyar Nemzettől hírlevelet vagy cikkeinkről szóló üzenetet kapjon postafiókjába. A szolgáltatásról bármikor leiratkozhat.

A nagy embereknek – mert én, ha nem derült volna ki, Szörényi Lászlót ma élő legjelesebbjeink között tartom számon – nem kötelességük a szerénység, a közvetlenség, de lehetőségük. Szörényi ezeket is megengedheti magának...

Szörényi László, lapunk tárcaírója március 22-én ünnepli hetvenedik születésnapját. Isten éltesse!

További tartalmas és izgalmas olvasnivalók [a Magyar Nemzet szombati Magazinjában](#), amely vasárnap estig megvásárolható az újságárusoknál.

Forrás: Magyar Nemzet Magaz

jegyzet

Szörényi László

HOZZÁSZÓLÁSOK »